

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 197 din 04.07.2012

Dosar nr: 110/2012

Petiția nr: 1693/02.04.2012

Petent: Forumul Civil al Românilor din Covasna, Harghita și Mureș

Reclamat: B.C. , președinte Consiliul Județean Harghita

Obiect: impunerea condiției de cunoaștere a limbii maghiare pentru ocuparea postului de manager de spital.

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și sediul petentului

I.1.1. Forumul Civil al Românilor din Covasna, Harghita și Mureș, cu sediul în Sf. Gheorghe, str. Miko Imre, nr.2, jud. Covasna

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. B.C. , președinte Consiliul Județean Harghita, ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petiția vizează impunerea de către reclamat a condiției de cunoaștere a limbii maghiare pentru funcția de manager persoană fizică în spitale publice din rețeaua proprie a Consiliului Județean Harghita.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresele nr. 1693/06.04.2012, respectiv nr. 1903/18.04.2012 a fost citat petentul, prin adresele nr. 1744/06.04.2012, repectiv nr. 1902/18.04.2012 a fost citat reclamatul. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 17.04.2012 și 30.04.2012. La termen părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul susține că prin dispoziția Președintelui CJ Harghita nr. 1413/2011 a fost aprobat regulamentul pentru organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de manager persoană fizică din spitalele publice din rețeaua proprie a Consiliului Județean Harghita. Astfel, se arată că la art. 1 alin 1 lit g) din Regulament s-a stabilit ca o condiție fără de care postul nu poate fi ocupat, respectiv cunoașterea limbii maghiare.

4.1.2. Petentul arată că această condiționare este nelegală neavând acoperire în Carta Europeană a limbilor regionale și minoritare potrivit căreia cunoașterea limbii minorităților naționale poate fi cerută doar unor funcționari care au activități de relații cu publicul. Legislația internă reglementează în domeniul stabilirii cunoașterii limbii materne a minorităților naționale ca și condiție de ocuparea unui post aceeași regula sine qua non a existenței postului în compartimentele de relații cu publicul.

4.1.3. În drept, se invocă prevederile art. 2 alin 1 și 5 din OG nr. 137/2000 republicată.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul solicită respingerea petiției ca fiind neîntemeiată, arătând că prin prevederile Legii administrației publice locale nr. 215/2000 – e din 2001, art. 19 precum și art. 76 alin 2 și 3 din Constituția României, cetățenilor aparținând minorităților naționale într-o pondere de peste 20%, li se asigură dreptul de a petiționa și de a primi răspuns în limba maternă.

În acest sens, se arată că la recensământul din anul 2011, 84% din populația județului s-a declarat de naționalitate maghiară.

4.2.2. De asemenea, reclamatul susține că în contractul de management al managerului spitalului (acesta neavând fisă a postului), printre atribuții se prevede și obligația asigurării de audiențe săptămânale (în cadrul acestor audiențe, managerul trebuie să răspundă atât solicitărilor din partea personalului instituției, care este în pondere de 84% de origine maghiară, cât și solicitărilor venite din partea pacienților), respectiv asigurarea relațiilor cu publicul în scopul garantării prevederilor legale în vigoare cu privire la drepturile pacientului.

Reclamatul mai susține că managerul îndeplinește și atribuțiile purtătorului de cuvânt al instituție și trebuie să asigure o bună relație și cu presa magiară.

4.2.3. Totodată, reclamatul invocă Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, art. 8 care stabilește clar faptul că în cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se aduc la cunoștință în limba maternă, iar în județ sunt multe persoane în vârstă care nu înțeleg și nu vorbesc bine limba română.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul reține că presupusa faptă de discriminare constă în impunerea condiției de cunoaștere a limbii maghiare pentru ocuparea postului de manager de spital.

În soluționarea petiției, Colegiul director va analiza dacă petentul prin stabilirea condiției aparent neutre de cunoaștere a limbii maghiare pentru participarea la concursul de ocupare a funcției de manager de spital (funcție unică) a provocat un dezavantaj special pentru persoane care nu cunosc această limbă, în raport cu alte persoane, cu excepția cazului dacă acest criteriu de cunoaștere a limbii maghiare este justificată de un obiectiv legitim, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt adecvate și necesare – potrivit art. 2 alin. (2) lit. b) cu pct. (i) din Directiva Consiliului 2000/78/CE, respectiv art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 2 alin. (3) și art. 7 alin. (2) din O.G. 137/2000, republicată.

Criteriului de cunoaștere a limbii maghiare – este justificată obiectiv de un scop legitim?
Colegiul director consată că partea reclamată justifică obiectiv de un scop legitim introducerea

condiției cunoașterii limbii maghiare la nivel mediu pentru participarea la concursul de ocupare a funcției unice de manager de spital prin obligația constituțională și legală potrivit căreia în unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere semnificativă (20% potrivit legii organice) se asigură folosirea limbii minorității naționale respective în scris și oral în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate, în condițiile prevăzute de legea organică (art. 120 alin. (2) din Constituția României, art. 19 precum și art. 76 alin 2 și 3 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001.

Mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt adecvate și necesare?

Art. 120 alin. (2) din Constituția României nu face referire la mijloacele de realizare a asigurării utilizării limbii minorității naționale, ci face trimitere la condițiile stabilite de legea organică. Legea organică - Legea nr. 215/2001 - la art. 76 alin. (3) arată că în condițiile îndeplinirii ponderii legale (20% cetățeni aparținând unei minorități naționale din totalul populației administrativ-teritoriale) "în posturile care au atribuții privind relația cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective" (a se vedea și prevederile art. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.206 din 27 noiembrie 2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001). Din analiza textului nu rezultă că asigurarea utilizării limbii materne în administrația publică și unitățile deconcentrate se poate realiza exclusiv doar pe calea angajării în posturile care au atribuții privind relația cu publicul și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective.

O astfel de interpretare limitativă ar încălca spiritul Constituției și al tratatelor internaționale în domeniu la care România este parte, respectiv, în practică, poate să conducă la imposibilitatea de a asigura aplicarea efectivă a exercitării dreptului de utilizare a limbii materne a cetățenilor aparținând minorităților naționale în administrația publică locală și în unitățile deconcentrate. Utilizarea limbii materne **doar prin intermediar** –funcționar în serviciul de relații publice sau traducător – poate să constituie un impediment sau un refuz în exercitarea efectivă a acestui drept, existând situații de urgență care nu suportă bariere de comunicare sau pot exista elemente de natură profesională pe care traducătorul sau funcționarul de la relații publice să nu-l poată gestiona (de exemplu: un traducător sau un funcționar de la relații cu publicul nu este specializat pentru a oferi relații într-un domeniu cum ce aparține de exemplu unui inspector fiscal sau unui consilier juridic).

Pentru a determina dacă mijloacele de realizare a obiectivului legitim de a asigura utilizarea limbii materne în administrația publică locală și deconcentrate sunt adecvate și necesare se impune o analiză de la caz la caz, având în vedere: natura și atribuțiile funcției în cauză, nivelul de cunoaștere cerut, organizarea autorității/instituției în speță, resursele umane și materiale pe care le are la dispoziție etc.

Raportat la natura funcției în speța de față, suntem în prezența unui **post unic** – manager de spital. Apreciem, că în cazul posturilor unice, de conducere, analiza condiției de cunoaștere a limbii unei minorități trebuie să fie mai profundă iar acceptarea acestei condiții trebuie să rezulte în urma analizei celorlalte mijloacele de realizare a obiectivului legitim, legal – respectiv al utilizării limbii materne.

Raportat la atribuțiile funcției reținem că managerul de spital are atribuții de relații cu publicul și din această perspectivă se justifică solicitarea cunoașterii limbii minorității în cauză.

Nivelul de cunoaștere a limbii minoritare este unul mediu, deci adecvat pentru funcția în cauză.

Raportat la organizarea instituției și la resursele umane și materiale pe care le are la dispoziție constatăm că suntem în prezența unui spital județean, care are posibilitatea de a înființa și a menține în funcțiune o structură internă de relații cu publicul, care să asigure utilizarea limbii materne a cetățenilor aparținând minorității maghiare în acest caz. Relațiile cu publicul pot fi asigurate în limba maternă a minorității în cauză și prin alte mijloace și resurse decât impunerea cunoașterii acestei limbi pentru funcția de manager de spital. Managerul de spital nu este o funcție medicală dar are conexiuni cu această activitate. În aprecierea capacității unității medicale de a asigura utilizarea limbii materne a minorității în cauză, Colegiul director nu dispune de o evidență a angajaților spitalului județean care cunosc limba maternă a minorității respective.

Acest caz nu este comparabil cu cel al unei primării de comună unde resursele sunt limitate, posibilitatea de a asigura un serviciu distinct de relații cu publicul sunt reduse iar aceste atribuții sunt preluate în mare parte de secretarul de primărie sau de alte funcții de conducere. În acest caz impunerea cunoașterii limbii minoritare pentru o funcție unică, de conducere poate fi calificată ca o măsură adecvată și necesară atingerii scopului legitim și legal.

Pentru considerentele de mai sus, constatăm că stabilirea criteriului de cunoaștere a limbii maghiare la nivel mediu pentru cunoașterea înscrierea la concursul de ocupare a funcției de manager al Spitalului Județean din rețeaua proprie a petentului este justificată obiectiv de un scop legitim dar modalitatea de atingere a acestui scop nu este realizată printr-o măsură adecvată și necesară. Ca urmare, se crează un dezavantaj special pentru persoane care nu cunosc această limbă, în raport cu alte persoane.

În drept, art. 2 alin. (1) și alin. (3) coroborat cu art. 7 alin. (2) din O.G. 137/2000, republicată.

5.4. Din susținerile părților și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul reține că prin Dispoziția Președintelui Consiliului Județean nr. 1413/2011 s-a aprobat Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului pentru funcția de manager persoană fizică din spitalele publice din rețeaua proprie a Consiliului Județean Harghita, care la art. 1 alin. 1 lit g prevede ca o condiție fără de care postul nu poate fi ocupat, respectiv condiția de cunoașterea limbii maghiare.

Reclamatul susține că în contractul de management al managerului spitalului (acesta neavând fisă a postului), printre atribuții se prevede și obligația asigurării de audiențe săptămânale (în cadrul acestor audiențe, managerul trebuie să răspundă atât solicitărilor din partea personalului instituției, care este în pondere de 84% de origine maghiară, cât și solicitărilor venite din partea pacienților), respectiv asigurarea relațiilor cu publicul în scopul garantării prevederilor legale în vigoare cu privire la drepturile pacientului.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 5 voturi pentru și 2 împotriva,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1, art. 12 alin. 2 și art. 15 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Sancționarea reclamatului cu avertisment, potrivit art.2 alin.1 și art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000

3. Recomandă părții reclamate amenajarea/decontaminarea spațiilor din incinta fostei societăți comerciale Cuprôm, pentru a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor mutate, respectiv dreptul la locuință, sănătate și demnitate și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000

4. Clasarea dosarului;

5. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

6. O copie a hotărârii se va transmite părților:

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA - Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

VASILE ALEXANDRU – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 17.08.2012
Redactat și motivat de A.C.F.
A.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.